

Головне управління Держпродспоживслужби в Тернопільській області
Сектор з питань запобігання та виявлення корупції

*Завідувач Сектору з питань
запобігання та виявлення корупції*
Микола ГДАНСЬКИЙ
*Головний спеціаліст Сектору з
питань запобігання та виявлення корупції*
Вікторія КЛАДЬКО

Лекційний матеріал

Тема: Особливості заповнення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Порядок та строки розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Перед поданням декларації необхідно впевнитись у чинності дії Вашого ел.ключа. Якщо є така необхідність оновіть у ДПС або ж у відділенні Приватбанку.

Що важливо знати?

Одним з показників, який має прямий вплив на коректність заповнення кількох розділів декларації та подальший фінансовий контроль з боку НАЗК є прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на 1 січня звітного року, його розмір становить 3028 грн.

Прожитковий мінімум для працездатних осіб напряду впливає на правила декларування активів:

- у розділі 5 “Цінне рухоме майно (крім транспортних засобів)”;
- у розділі 11 “Доходи, в тому числі подарунки” (в частині декларування подарунків, вартість яких перевищує 5 ПМ);
- у розділі 12 - “Грошові активи”;
- у розділі 13 - “Фінансові зобов'язання”;
- у розділі 14 - “Видатки та правочини суб'єкта декларування”.

Крім того, володіти інформацією про розмір ПМ важливо при поданні повідомлення про суттєві зміни в майновому стані (ПСЗ). У 2026 році розмір ПМ дорівнює 3 328 грн. Тому якщо декларант отримав дохід, придбав майно або здійснив видаток на понад 50 ПМ у 2026 році, тобто на понад 166,4 тис. грн, протягом 10 днів він зобов'язаний подати ПСЗ.

Які ж нововведення?

➤ Для розділу «Джерела доходів» тепер є можливість одразу обрати «Є Підтримка», «Зимова підтримка», «Національний кешбек» тобто, не потрібно заповняти багато полів як це було у минулому році.

➤ **Банківські рахунки** – номер рахунку додавати не потрібно (IBAN 29 симв.). Лише обрати банк і додати його у необхідне поле.

➤ Майже до кожного поля декларації додано конкретні підказки (при наведенні на поле). Розширено та актуалізовано перелік видів об'єктів у випадуючих списках. У кожному розділі декларації інтегровано посилання на актуальні роз'яснення НАЗК, у тому числі з прикладами життєвих ситуацій.

➤ Якщо ви вказуєте **вартість певного об'єкта** необхідно заокруглювати суму. Тобто, якщо після коми більше ніж 05 заокруглюєте до більшого, якщо менше за 05 заокруглюєте до меншого. Оскільки система часто не бачить розділові знаки (крапки, коми) і може відобразити не вірну суму.

Округлюється: вартість криптовалюти та ін. об'єктів в розділі 10, вартість об'єктів в розділах 3,5,6 та грошові показники у розділах 11,12, 13,14. Площа об'єктів не заокруглюється (необхідно вказувати весь метраж).

➤ Якщо у вас були **фінансові зобов'язання** станом на останній день звітного періоду, або наявні грошові активи у вас чи члена сім'ї, сукупна вартість яких для кожного перевищує 50 ПМ, такі дані підлягають декларуванню навіть якщо вони були відсутні протягом усього звітного періоду.

➤ **Цінне рухоме майно.** Ним є: ювелірні вироби, антикваріат, твори мистецтва, одяг, взуття, аксесуари, предмети інтер'єру, годинники. Чіткий перелік міститься у законодавстві. Декларуємо якщо:

- їх вартість перевищує 100 ПМ;
- належить декларанту або члену сім'ї на праві власності;
- перебуває у володінні/користуванні станом на 31 грудня (за умови, що таке право виникло не менше ніж за 30 к.д. що передували останньому дню звітного періоду). Перебувало у володінні/користуванні не менше половини днів протягом звітного періоду.

➤ Відомості які слід зазначити у випадку **продажу автомобіля.**

ПСЗ. Декларуємо дохід від продажу.

Декларація. Проданий автомобіль НЕ відображається у декларації. Зазначаємо отриманий дохід від продажу, а також відповідний правочин у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування».

➤ **Розділ 11. Доходи, в тому числі подарунки.** (проценти, кешбек, соцвиплати, субсидії, перекази).

Не є доходом: відрядження, кредит, позика та інші фінансові зобов'язання.

Подарунки декларуємо, якщо їх вартість перевищує 5 ПМ.

Гроші відображаємо у розділі «Доходи» за умови їх отримання в дар у розмірі більше 151 400. У розділі «Правочини» - отриманий подарунок у розмірі більше 151 400.

➤ **Розділ 12.1. Рахунки.** Навіть якщо у вас відкрито декілька рахунків у одному банку, необхідно вказати банківську установу один раз.

➤ Якщо ви отримали спадщину, зазначте про це у розділі «Об'єкти нерухомості» та у розділі «Доходи, у тому числі подарунки» якщо відома їх сума.

Порушення вимог фінансового контролю

Умисне неподання декларації – ст. 366³ КК України;

Несвоєчасне подання – ст. 172⁶ КУпАП;

Неповідомлення/несвоєчасне повідомлення про суттєві зміни або відкриття валютного рахунку – ч.2 ст. 172⁶ КУпАП.

Завідомо недостовірні відомості в декларації:

До 100 ПМ – дисциплінарна відповідальність;

Від 100-500 ПМ – адміністративна (ч. 4 ст.172⁶ КУпАП);

Понад 500 ПМ – кримінальна (ст.366² КК України).

Притягнення до будь-якого виду відповідальності передбачає внесення декларанта в Реєстр корупціонерів.

2. Порядок та строки розгляду повідомлень про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень.

Викривач самостійно визначає, які канали використовувати для повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, а саме: внутрішні, регулярні або зовнішні канали.

Повідомлення підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація **містить фактичні дані**, що вказують на можливе вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, інших порушень цього Закону, які можуть бути перевірені.

Повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону, здійснене через зовнішні або внутрішні канали повідомлення такої інформації, підлягає **попередньому розгляду** уповноваженою особою у строк **не більше десяти робочих днів** з дня внесення цієї інформації до Єдиного порталу повідомлень викривачів.

У разі якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не відповідає вимогам цього Закону, його подальший розгляд здійснюється у порядку, визначеному для розгляду звернень громадян, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення.

У разі якщо під час попереднього розгляду повідомлення встановлено, що воно не належить до компетенції органу або юридичної особи, до якого (якої) воно надійшло, подальший розгляд такого повідомлення припиняється, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення, з одночасним роз'ясненням щодо компетенції органу або юридичної особи, уповноважених на здійснення розгляду чи розслідування фактів, викладених у повідомленні.

У разі якщо наведена у повідомленні інформація стосується уповноваженої особи органу або юридичної особи, до якого (якої) надійшло таке повідомлення, порядок розгляду такого повідомлення визначається керівником відповідного органу або юридичної особи.

У разі якщо наведена у повідомленні інформація стосується керівника органу або юридичної особи, до якого (якої) воно надійшло, таке повідомлення у триденний строк надсилається суб'єкту, уповноваженому здійснювати розгляд чи розслідування фактів, викладених у повідомленні, про що інформується особа, яка здійснила повідомлення.

У разі якщо за результатами попереднього розгляду повідомлення викладена у ньому інформація підтверджується, винні особи притягаються до дисциплінарної відповідальності уповноваженим на це суб'єктом відповідного органу або юридичної особи.

У разі якщо в ході проведення попереднього розгляду виявляються ознаки корупційного правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією, матеріали передаються відповідному спеціально уповноваженому суб'єкту у сфері протидії корупції або Державному бюро розслідувань.

Дисциплінарне провадження за повідомленням проводиться у строк не більше 30 днів з дня завершення попереднього розгляду. Якщо в зазначений строк перевірити повідомлену інформацію неможливо, строк дисциплінарного провадження може бути продовжено до 45 днів. Повторне продовження строку внутрішньої перевірки не допускається.

Особі, яка здійснила повідомлення, надається детальна інформація про результати попереднього розгляду, а також дисциплінарного провадження (якщо воно проводилося) у триденний строк з дня завершення відповідного розгляду чи провадження.

Викривач має наступні права та гарантії:

- 1) бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені цим Законом;
- 2) подавати докази на підтвердження своєї заяви;
- 3) отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав повідомлення, підтвердження його прийняття і реєстрації;

- 4) давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати;
- 5) на безоплатну правничу допомогу у зв'язку із захистом прав викривача;
- 6) на конфіденційність;
- 7) повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень цього Закону без зазначення відомостей про себе (анонімно);
- 8) у разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів;
- 9) на відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір;
- 10) на винагороду у визначених законом випадках;
- 11) на отримання психологічної допомоги;
- 12) на звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках;
- 13) отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації.